

Letna plača 2 gold.
Družtveniki dobivajo
list brezplačno.

„Delaj, nabiraj, pomnožuj.“

Učitelji, dijaki in
nepremožni kmetovalci
plačujejo le po 1 gl.

SLOVENSKA ČEBELA.

Družbeni list za prijatelje čebelarstva
po Kranjskem, Štajarskem, Koroškem in Primorskem.

Obseg: Poročilo c. kr. ministerstva za kmetijstvo. — Dopisi.

Poročilo c. kr. ministerstva za kmetijstvo.

Letos je izdalo c. kr. ministerstvo kmetijstva obširno knjigo, v kateri poroča o vsem, kar je za razne kmetijske oddelke po vsih deželah takraj Litave storilo od začetka l. 1877 do konca l. 1880.

V poročilu o čebelarstvu čitamo o raznih deželah več ali manj, o nekterih tudi nič. Začnimo s poročilom o čebelarstvu na Kranjskem:

„Za povzdigo čebelarstva po Kranjskem je bila tamošnjemu čeb. društvu podpora dodelena in od društva obrnjena nekaj neposredno za povzdigo čebelarstva, nekaj pa kot potovalna podpora za obiskovanje avstrijsko-nemških občnih zborov v Vratislavi l. 1876, v Lincu l. 1877, v Pragi l. 1879 in v Kolinu l. 1880.“*)

„Čebelarstvo je za tamošnjega malega posestnika bistvenega pomena ter je k temu čebelarsko društvo s podukom in priporočevanjem, z razdeljenjem čebelnih panjev po Dzierzonovem navodu in raznega družega orodja k povzdigi mnogo pripomoglo ter tudi pomagalo, da je Kranjsko čebelarstvo svoje dobro ime ohranilo.“

„Dokaz tega je dejanska resnica, da po vradnem pozvedovanji o času štetja ljudstva in domačih živali l. 1869 od 25.203 panjev do štetja l. 1879 se je čebelarstvo povzdignilo na 44.450 panjev.“

*) Državne podpore nismo svojevoljno nikoli obračali za potovanja k nobenim zborom; ampak vselej za-njo posebej prosili in visoko ministerstvo jo je dovolilo ter tudi svoto določilo.

Vredn.

„Šteti panji so bili plemenjaki, ki so prezimovali, (ljudsko štetje je vselej nekako o novem letu), tedaj brez vštevanja rojev. Toraj se sme pravo število panjev za tretjino višje vzeti.“

Naj nam bode dovoljeno male opazke k temu poročilu dostaviti. Dopada nam posebno, da tudi visoko ministerstvo pripoznava, da je čebelarstvo za našega malega posestnika imenitnega, celó bistvenega pomena. Da, res je tako! Naj le v kratkem opomnimo, da čebelarstvo se je po Kranjskem vedno gojilo, mnogokrat tudi bolj kakor zdaj. Toraj so tudi naši prededi pripoznali, da čebelarstvo je za malega posestnika velikega pomena. Naj bi tudi mi čedalje bolj spoznavali, da ugodna je naša zemlja za čebelarstvo, da malemu posestniku — in to je $\frac{9}{10}$ naših posestnikov — je čebelarstvo res v velik dobiček ter potem tudi svoje delovanje vravnavali in tako skrbeli za ohranjenje dobrega slovesa našega čebelarstva.

Jako veselo je za nas, da se v poročilu vradno pripoznava, da se je čebelarstvo v desetih letih povzdignilo od 25.203 na 44.450 panjev, tedaj za 19.247 panjev plemenjakov. Je že tudi nekaj. Da je k temu pomnoženji tudi čebelarsko društvo s podukom in vednim priporočevanjem nekaj pripomoglo, upamo; tedaj saj ni bilo popolno nerodovitno. Rado bi bilo več storilo, a neugodne okoljšine: vnemarna podpora od strani čebelarjev in morilni dolg, ga je povsod oviral.

Zadnji stavek, da so bili šteti panji plemenjaki, da se toraj smé pravo število panjev tretjino višje vzeti, je malo dvomljiv. Hoče visoko ministerstvo s tem reči, da se smé število plemenjakov za tretjino več vzeti, bi bilo znabiti naj bližej resnice. Saj namreč vemo, kako so nekteri kmetovalci (po pravici ali krivici, ne bomo preiskovali) sumljivi ter je mnogo čebelarjev število panjev celó vtajilo ali pa premalo povedalo zaradi napačnih misel, da bi mogli potem še od panjev več davk plačevati. — Če je pa vis. ministerstvo s to tretjino hotelo skupno število plemenjakov in rojev znamenovati, je to veliko premalo. Pomnoženje panjev po rojih znaša 100 do 200 % po Slovenskem. Če skupno število panjev o poletnem času ali o ajdovi paši računimo še enkrat tolikošnje, kakor plemenjakov, tedaj 88.900, bo berž premalo, kakor preveč — znabiti bode 100.000 panjev nekako naj bolj prav in naj bližej resnice.

Da ima to število panjev ne le v dobri, ampak tudi v slabi letini za deželo svoj pomen in svojo vrednost, kdo bode tajil!

Poglejmo kaj ministersko poročilo o čebelarstvu v drugih deželah pravi.

Za povzdigo čebelarstva na Štajarskem je čebelarsko društvo dobilo državno podporo za darila in svetinje. Pri deželni razstavi (menda preteklo leto v Gradcu?) je društvo prejelo čvetero kavkažiških matič z nekoliko čebelami.

(Sklep prih.)

Dopisi.

Na Savi (Gorenškem) meseca julija 1881. Dovolite prostorček še mojim versticam v slovenski „Čebeli.“

Letešnjo zimo so moje čebele dobro prezimovale; nesnage nisem zapazil o spomladi čisto nič, panjevi so ostali zelo čebelni ter tudi prav malo medú povžili. Nadejal sem se zgodnjih rojev, ker vže o velikonočnih praznikih je bilo nekaj panjev prav zeló zasedenih. Pa na svetu je že tako, vse hitro premenljivo; v tednu po praznikih je padlo blizo pol čevlja na debelo snega. Kaj početi s tako močnimi panji? Da si zabranim gotovo pogubo, naredil sem takole: žrelca sem popolno zamašil, čebelnjak zaprl, da je bila znotraj v čebelnjaku popolno temá, odprem pa zadnje končnice po previdnosti, kakor je vsak bolj ali manj močen panj zraka potreboval. Po tem takem so čebele morale v panju ostati, saj prvi naj nevarniši čas. Pozneje se vé da sem moral živalicam zopet odpreti, če ravno nerad, ker sem vedel, da mi jih mnogo požré ležeči sneg, pa ni bilo drugače, ker so potrebovale vode zase in za zalego. Obléžal je omenjeni sneg tri dni; ozračje je bilo jasno in mrzli vetrovi so pihali; v malih dnevih je zmanjkalo dobro polovico živalic v panjih. Potem je trajala mrzlota in deževje do polovice maja; resja je bilo na pomlad v tukajšni okolici silno veliko, čebele so pa malo dobile o tej paši, ker ni bilo vgodnega vremena.

Dobil sem prva dva roja dné 9. maja, potem naprej do julija sem dobil vsih skupaj 39 rojov od 14 plemenjakov. Roji so prvici, družiči in pa devičniki; tretjim rojem in deviškim družicem rojenje vselej zabranim, ker vaša „Čebela“ in skušnja me je učila, kako škodljivo je tako rojenje za stare in mlade panje. Res, vselej sem skušal, da tretjinčeki delajo čebelarju mnogo skrbi in dela, dobička pa le redko kdaj kaj donašajo, navadno pa le mnogo škode: ali stari ali mladič postane brezmatičen, ali pa ga črvi zadušijo, in če tudi ne, bi mogla posebno dobra paša biti, da bi bila za prezimovanje in za pleme.

Naredim pa tako le: Preden bi imel panj v tretjič rojiti, ga pregledam ter mu vse matične zibelke (razun ene naj lepše) potrgam. Če mi je ktera prav všeč, jo denem na lep sat ter z nekolikimi čebelami v kak mali panjič, kateremu pridenem nekaj čebel iz družih močnih panjev. Da se ne grizejo, naj se denejo odvzete čebele nekoliko časa v temó, da se brezmatičnosti zavedajo, potem bodo v novem panjiču prav rade ostale ter si matico same odgojile. Če mi pa panj po sili rojí, ga stresem na rjuho ter pazno po maticah gledam in jih vjamem, čebele pa izrojencu nazaj dam, le nekaj malega jih za matice prihranim. Kolikor je lepih matic, denem vsako posebej v mali panjič ter jim, kakor pred rečeno, čebel dodam. Pri dobri paši si taki panjiči matico kmalo vplemenijo

ter panjiče napolnijo. Kako dobro služijo taki panjiči! Ne dá se za-
brani, da bi v večem čebelnjaku ta ali uni panj ob matico ne prišel;
ali da ta ali uni panj zaostaja in ne napreduje, kakor je želeti, kako
lahko se z malimi panjici v obeh primerljivejših pomaga, in kako dobro
se trud na jesen splačuje!

Menda ne zamerite, da se Vam in „Čebeli“ konečno zahvaljujem
za toliko koristnih naukov. Res mnogo člankov in dobrih svétov sem si
iz čebelnih listov nabral in zapomnil; omenim pa le enega naj bolj
koristnega, namreč: „Umen čebelar ne gleda na število panjev, ampak
da imá močne panje.“ Torej hvala slovenski „Čebeli,“ mnogo mi je
list koristil; milujem le, da ima pri toliko dobrem nauku tako malo
družnikov, ter še med tako malim številam vmes nekaj tako zanikernih,
ki list prejemajo, letno plačo pa dolžni ostajajo. Čudno, da je na svetu
toliko, nevem kaj bi rekel: ali lakomnosti in uhrnije, ali vnemarnosti,
da jim za dobro reč nič ni mar, naj živi ali naj pogine, naj napreduje
ali naj hira. Naj bi mogel, bi dobro reč gotovo rad boljše podperal,
ali vbogi delalec sem; vkljub temu pa vendar ud ostanem, dokler bom
okoli čebelnjaka hoditi mogel. Z Bogom!

Na Pivki konec julija. Čebelar je malokdaj zadovoljen, vedno mu
kaj manjka: ali je vreme vetrovno, zlasti burja ni naša prijateljica, ali
presuho, premokro i. t. d. Letos pa, hvala Bogu! smemo tú zadovoljni biti.

Na spomlad so čebele rojile, kakor bi nore bile. Bali smo se, da
se bodo stari panji popolno izrojili, in potem ob matice prišli, kakor
je že navadno; al razun malih nezgod, brez katerih nikoli ni, ni bilo
sile. Pašo so imele tako dobro, da že zdavnaj ne tako, zato je pa tudi
vse satovje zalito in zalepljeno. Zdaj beró sem ter tje po zgodnji ajdi,
potem bode sledilo cvetje po otavi, če ne bode prehude suše. Res na
Pivki že nismo zdavnaj take dobre letine imeli.

Dostavek vredništva. Ravno od tam piše drugi čebelar skoraj
enako poročilo o letošnji letini, ga smemo tedaj opustiti. Dostavljamo
le, kar je tudi on dostavil. Sklepaje namreč piše:

Izvrstno dobro so služili letos panji s premakljivimi satniki, kdor
jih je kaj imel. Jaz jih sicer imam, pa za dobro letino veliko premalo.
Tudi na médmetalnico sem se dostikrat spominjal, o kateri sem v
„Čebeli“ bral ter jo tudi v Ljubljani vidil. Naj bi človek vedel, da bode
kmalo spet taka dobra letina, omislil bi si jo, naj stane, kolikor hoče,
ker vem, da bi se kmalo splačala.